

Ramon de Conques, un precursor de Jaume d'Alarich

Autor: Pep Mayolas

Data de publicació: 04-07-2012

En Pep Mayolas ens dona notícia del mercader, cònsol i ambaixador montpellerí Ramon de Conques a les mateixes terres i corts orientals on pocs anys després també hi trobarem En Jaume d'Alarich.

Un treball d'en Damien Coulon, llegit en el curs d'unes jornades d'història celebrades a Saragossa i a Calataiud entre el 24 i el 26 de novembre de 2009, ens dona notícia de l'existència d'en Ramon de Conques, un ciutadà de Montpeller documentat en tractes amb alguns dels principals ports comercials de la Mediterrània oriental.

A mitjan segle XIII, són diverses les ciutats de la Corona Catalana que tenien "interessos comercials en el gran negoci de l'Orient, i en particular Montpeller"¹. En Coulon comenta que aquesta ciutat era freqüentada en aquella època per gent d'Egipte i d'Israel, i que els mercaders montpellerins havien aconseguit franquícies a Sant Joan d'Acre, on vivien al mateix carrer que els marselesos, compartien la mateixa església, però tenien cònsol propi².

Per tal d'ampliar els seus centres d'interessos mercantils, els mercaders de Montpeller enviaren un representant —en Ramon de Conques— per aconseguir nous avantatges comercials al regne cristià de Xipre en 1236. A més, el 1243, el mateix ambaixador aconseguí per als seus compatriotes, del comte de Trípoli Bohémond V, un barri sencer amb una casa per al seu cònsol a Trípoli³.

Aquest Ramon de Conques ja està documentat com a cònsol de la seva ciutat el 1223, i encara trobarem un representant dels mercaders de Montpeller amb el mateix nom l'any 1264 a Alexandria, on el rei Jaume I l'havia enviat el 1262 per tal que aconseguís un almodí i un consolat per als seus súbdits, amb permís del soldà⁴.

Per tal com, sent mercader, el veiem fent de cònsol o ambaixador en enclavaments estratègics de la Mediterrània oriental, com ara Sant Joan d'Acre o Alexandria; per tal com exerceix el lideratge entre els seus compatriotes i els representa en els tractes amb el soldà d'Egipte i el comte de Trípoli, i per tal com hi és enviat personalment per Jaume I, no podem deixar de veure en el montpellerí Ramon de Conques un precursor del perpinyanès Jaume d'Alarich, també

mercader, també localitzat a Acre i a Alexandria en anys posteriors, i també tramès personalment pel rei Jaume I com a ambaixador i diplomàtic plenipotenciari de la Corona d'Aragó⁵ a les corts del rei d'Armèria i del Gran Kha de Mongòlia. Aquesta xarxa de relacions diplomàtiques i comercials tan ben travades expliquen de manera lògica i natural el domini hegemònic a la Mediterrània que exerciria la Nació Catalana al llarg dels segles que vindrien a continuació, fins ben entrat el Renaixement.

Pep Mayolas

1 DAMIEN COULON, "La Corona de Aragón y los mercados lejanos mediterráneos (siglos XII-XV)", dins La Corona de Aragón en el centro de su historia. 1208-1458, Gobierno de Aragón, Departamento de Educación, Cultura y Deporte, Saragossa i Calataiud, 24-26 de novembre de 2009, p. 284.

2 Ídem.

3 Ídem, p. 285.

4 Ídem, p. 285-286.

5 JORDI BILBENY, L'enigma de Marco Polo. Segona part: Restauració de la Història, <http://www.inh.cat/articles/L-enigma-de-Marco-Polo>